

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 24/2022)

София, 15 юни 2022 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 09.06.2022 г.	3
1.1	Засети площи с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	5
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 09.06.2022 г.

1.1 Засети площи с есенни култури

По оперативни данни, към 9 юни 2022 г. площите за реколтиране с пшеница и маслодайна рапица са около нивата, отчетени по същото време на миналата година. При ръжта се наблюдава увеличение на площите с 3,5% на годишна база, а при ечемика и тритикалето – намаление респективно с 5,6% и 15%.

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 09.06.2022 г., ха

	10.06.2021	09.06.2022	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 174 576	1 159 795	-1,3%
ечемик	123 997	117 012	-5,6%
маслодайна рапица	130 781	131 650	0,7%
ръж	8 217	8 507	3,5%
тритикале	17 252	14 663	-15,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

1.2 Засети площи с пролетници

Към момента засетите площи с маслодаен слънчоглед са с 8,2% повече спрямо година по-рано, докато тези с пролетен ечемик се свиват с близо 60%. Засетите площи с царевица за зърно са близки до миналогодишните.

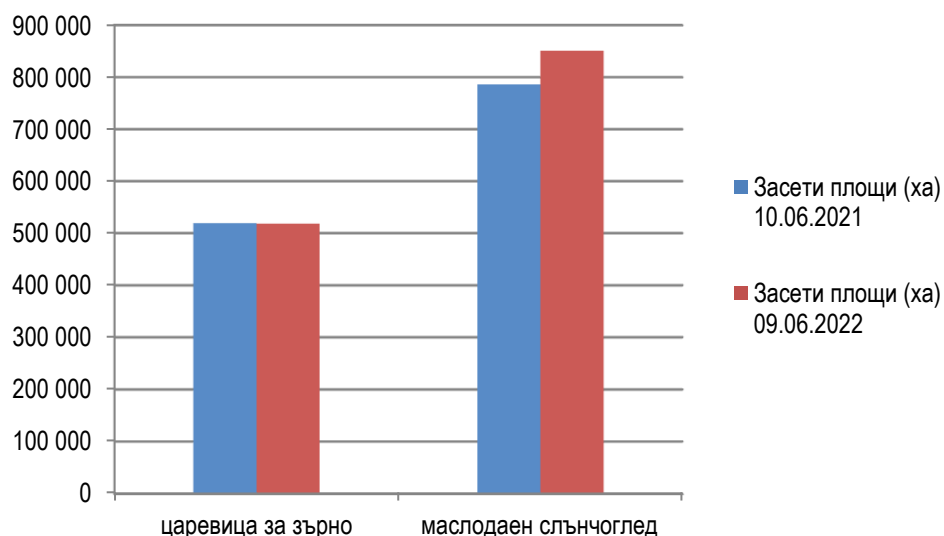
При трите основни типа тютюн засега се наблюдава изоставане на разсадените площи с между 7,1% и 30,7% на годишна база, най-чувствително за тип „Вирджиния“.

Засети площи с основни пролетници към 09.06.2022 г., ха

	10.06.2021	09.06.2022	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	786 090	850 839	8,2%
царевица за зърно	519 127	518 258	-0,2%
пролетен ечемик	3 462	1 388	-59,9%
тютюн Ориенталски	2 247	1 727	-23,1%
тютюн Вирджиния	765	530	-30,7%
тютюн Бърлей	197	183	-7,1%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 09.06.2022 г.,
сравнено със същия период на 2021 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Към 9 юни 2022 г. засадените открити площи с домати, пипер, краставици, дини и пъпеши са в границите от 13,7% до 45,8% под нивата отпреди една година, като най-значителен спад е налице при краставиците. При картофите също се отчита намаление, но слабо – с 1,5%. От друга страна, засадените площи с ягоди и зеле са съответно с 5,8% и 69,7 над миналогодишните.

На този етап добитите количества картофи и ягоди са респективно с 56,7% и 12,9% по-малко на годишна база, като и при двете култури се отчитат по-ниски средни добиви от декар. В резултат на по-големия размер реколтирани площи, продукцията от зеле бележи ръст от 20,7% спрямо спрямо аналогичния период на 2021 г.

От началото на годината досега в оранжерии са произведени с 12,5% повече домати на годишна база и с 37,5% по-малко краставици.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 09.06.2022 г.

	09.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	8 147	199	3 073	1 544	-1,5%	-44,9%	-56,7%	-21,5%
зеле	397	75	1 622	2 163	69,7%	50,0%	20,7%	-19,5%
дини	2 962	*	*	*	-29,3%	-	-	-
пъпеши	1 647	*	*	*	-26,2%	-	-	-
пипер на открито	1 893	*	*	*	-15,3%	-	-	-

	09.06.2022				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
домати на открито	1 573	*	*	*	-13,7%	-	-	-
краставици на открито**	246	*	*	*	-45,8%	-	-	-
ягоди на открито	860	702	3 184	454	5,8%	18,6%	-12,9%	-26,5%
домати в оранжерии	372	112	3 733	3 333	-0,5%	-2,6%	12,5%	15,6%
краставици в оранжерии	276	186	10 121	5 441	-9,8%	-11,4%	-37,5%	-29,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* няма данни

**вкл. корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Според последните оперативни данни, до момента са добити 7,9 хил. тона череша (данните от предходния оперативен анализ са ревизирани). Количеството е с 8,6% по-високо спрямо същия период на миналата година, което се дължи на по-бързия темп на прибиране на реколтата.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към 9 юни 2022 г. продукцията от маслодайна роза бележи ръст от над 41% на годишна база, до 9,2 хил. тона, в резултат от увеличение както на реколтираните площи (с 6,2%), така и на средния добив (с 33,1%).

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

При липса на отчетени количества както за последната седмица, така и за съответния период на миналата година, увеличението на общия експорт на пшеница и ечемик през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ от началото на текущия пазарен сезон до момента се запазва на ниво от респективно 86% и 74,5% на годишна база. Все още през порта не са преминавали товари с рапица от реколта `2021 за износ.

¹ През последните няколко години „Пристанище Варна“ ЕАД формира около 30% от общия експорт на пшеница, царевича и ечемик от страната и под 20% от този на слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.07.2020 – 12.06.2021	05.07.2021 – 12.06.2022	Изменение на годишна база
пшеница	686 631	1 277 100	86,0%
ечемик	51 039	89 076	74,5%
рапица	0	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общо изнесеното количество царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на септември 2021 г. досега (включващо 5,1 хил. тона за последната седмица) е с над два пъти повече от отчетеното по същото време на миналия сезон. През порта не е реализиран експорт на слънчоглед от реколта `2021.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	30.08.2020 – 12.06.2021	30.08.2021 – 12.06.2022	Изменение на годишна база
царевица	333 574	716 198	114,7%
слънчоглед	16 865	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2021 през „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2021 г. за есенните и м. септември 2021 г. за пролетните култури) до 12 юни 2022 г. не е осъществен внос на пшеница, ечемик, рапица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас. През „Пристанище Варна“ ЕАД са доставени 3,9 хил. тона царевица.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 20/2022, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2022 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 20/2022, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 8 юни 2022 г. се отчита поевтиняване на слънчогледа със 7,3% на седмична база и поскъпване на царевицата с 0,8%. Средната изкупна цена на хлебната пшеница се повишава с незначителните 0,1%, докато тази на фуражната пшеница се понижава с 0,1%.

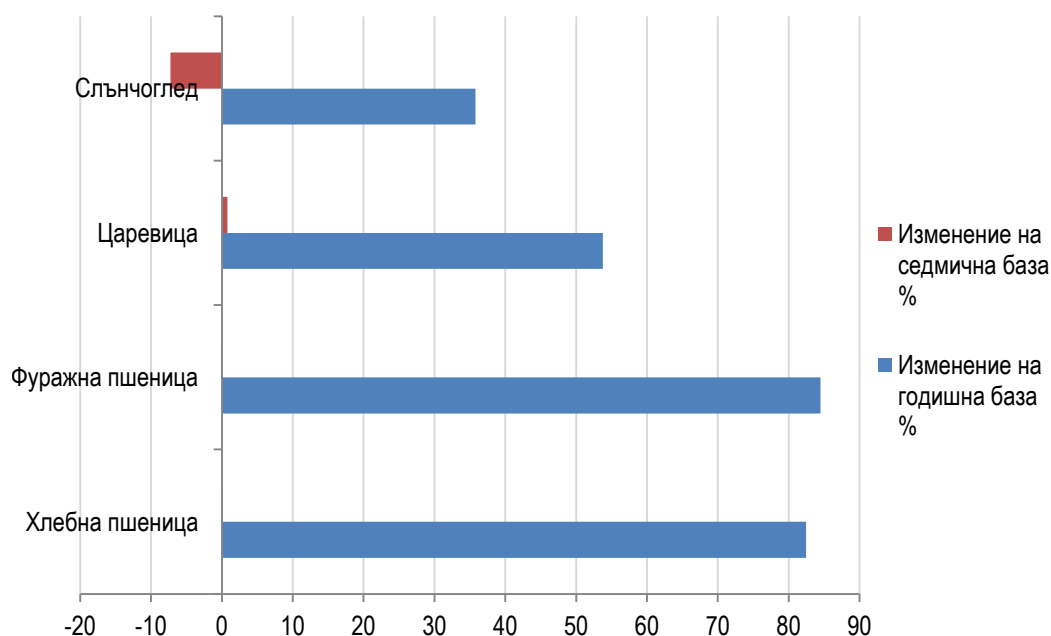
Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 08.06.2022 г., лв./тон без ДДС

	09.06.2021	01.06.2022	08.06.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	393	716	717	82,4	0,1
Фуражна пшеница	380	702	701	84,5	-0,1
Ечемик	280	*	*	-	-
Царевица	413	630	635	53,8	0,8
Слънчоглед	1 034	1 514	1 404	35,8	-7,3
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от Министерство на земеделието.
* Няма данни

Сравнявайки с аналогичния период на миналата година, цените на основните зърнени и маслодайни култури са нараснали в границите от 35,8% (слънчоглед) до 84,5% (фуражна пшеница).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 08.06.2022 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Седмичните ценови изменения при търговията на едро с основните плодове и зеленчуци са преобладаващо в посока надолу. Зелето, българските и вносните домати, оранжерийните краставици и черешите се предлагат с между 1,1% и 13,6% по-евтино в сравнение със седмица по-рано. Цената на картофите остава без промяна, а леко поскъпване е налице само при ябълките и вносните краставици - респективно с 1,5% и 2,7%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 10.06.2022 г., лв./кг

	11.06.2021	03.06.2022	10.06.2022	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,72	1,08	1,08	50,0	0,0
домати (оранжерийни)	2,22	3,55	3,28	47,7	-7,6
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	1,72	2,75	2,71	57,6	-1,5
краставици (оранжерийни)	1,79	2,13	1,84	2,8	-13,6
краставици (внос)	1,38	1,82	1,87	35,5	2,7
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	1,05	0,94	0,93	-11,4	-1,1
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	3,31	4,25	3,67	10,9	-13,6
ябълки	1,53	1,32	1,34	-12,4	1,5
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

Към 10 юни 2022 г. средните цени на едро на домати (български оранжерийни и вносни), вносните краставици и картофите бележат ръст от 35,5% до 50% на годишна база. По-слабо е годишното увеличение на цените на оранжерийните краставици (с 2,8%) и черешите (с 10,9%). От друга страна, зелето и ябълките са поевтинели съответно с 11,4% и 12,4%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 10.06.2022 г.

